1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a

„ ÚRIHÍMZÉSES ÚRASZTALI TERÍTŐK
nemzeti érték megnevezése]"

Tyukodi Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

dr. P. Szalay Emőke

Dr. P. Szalay Emőke
(aláírás)

Tyukod 2023. ápr. 5.

I.
A JAVASLATTEVŐ ADATAI

- A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

dr. P. Szalay Emőke

- A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
- Név: . dr. Pap Zoltánné
  Levelezési cím: 4026 Debrecen Hunyadi u. 2. 2/6.
  Telefonszám: 06-52-417-207
  E-mail cím: e_szalay@freemail.hu

II.
A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

- A nemzeti érték megnevezése

  Úrihímzéses úrasztali terítők a XVIII. századból

- A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása (aláhúzandó)

agrár- és élelmiszergazdaság	egészség és életmód	épített környezet ipari
és műszaki megoldások	kulturális örökség	sport
természeti környezet	turizmus és vendéglátás	

- A nemzeti érték fellelhetőségének helye

  Tyukod református templom

- Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik (aláhúzandó)

települési tájegységi megyei
külhoni magyarság

- A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A református egyház hat XVII-XVIII. századi úrihímzéses úrasztali terítőt, un. patyolatkendőt őriz. Három fémszállal hímzett, három borvörös és aranyfonalas hímzéssel díszített.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Az úrihímzéses textíliák a magyar hímzőművészet talán legkiemelkedőbb stílusát képezik. Legnagyobb részük a református gyülekezetekben maradt fenn. Egyedülálló, Debrecent kivéve, hogy egy egyházközség hat úrihímzéses terítőt őrizzen. A tyukodi terítők jelentős száma a település kisnemesi történetét erősíti.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Szabolcs-Szatmár megye műemlékei II. Budapest 1987. 401.
P. Szalay Emőke: Úrihímzéses úrasztali terítők a Beregi, Szabolcsi és Szatmári Egyházmegyében. Debrecen 2009. 60. 139. 141. 156. 240. kép
P. Szalay Emőke: Templom és klenódiumok. A tyukodi református templom liturgikus tárgyai. In: Diptichon. Tanulmányok Bartha Elek tiszteletére Debrecen 2016. 197-228.
Dr. Szalay Zsigmond: A Szalay család leveles ládája a XVI-XIX. századból. Debrecen 2016.

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

Mellékletek

- Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális- dokumentációja

Fényképek a terítőkről 1-6. sz. alatt 10 db
Lásd a fenti könyvekben

- A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

A XVII-XVIII. századi úrihímzéses terítők európai viszonylatban is kiemelkedő száma a református templomokban őrzött daraboknak köszönhető. A kis falusi gyülekezetekben a mai napig számos ismeretlen darab rejtőzik. Bár a tyukodi terítők már ismertek, jelentőségük alapján feltétlenül javasoljuk az értéktárba való felvételüket.

Debrecen 2023. ápr. 5.

Dr. P. Szalay Emőke
habilitált kandidátus

A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

A csatolt saját készítésű fénykép felhasználásához hozzájárulok.

Debrecen 2023. ápr. 5.

P. Szalay Emőke